XXII. évfolyam. 3. szám. Turócz-Szt.-Márton, 1903. január 18.

Felvidéki Hiradó.

POLITIKAI HETILAP.

Előfizetési árak:
Egész évre . . . . . 8 kor.
Fél évre . . . . . 4 „
Negyed évre . . . . . 2 „
Egyes szám ára 20 fillér.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőségre, a hirdetési és előfizetési pénzek a kiadóhivatalra czimezve Turócz.-Szent-Mártonba küldendők.

— Hirdetések legjutányosabban, árszabály szerint. —
Lapunk számára hirdetéseket — eredeti árakban — minden bel- és külföldi hirdetési iroda elfogad.
Nyilttér soronként 40 fillér.

Kérdések.

A tót túlzók újabban a tót nép nevében irnak és beszélnek. Ez igazán csodálatra méltó.

Jól emlékszem, nem is olyan régen, még élénken panaszkodtak a nép közönyén és tót öntudatának hiányán. Most egyszerre nyilt volna meg ez a tót lélek és lendülő szárnyán dagad fel bátorságuk ennyire?

A ki ismeri a Felvidék népét, jól tudja, hogy *nem*. Az ő irodalmi nyelvükön ha szólnék, szemfényvesztésnek nevezném; így a magam szerény módja szerint csak káprázatnak, mely lelki szemük pilláján rezg és vakitja látásukat.

Azért szövétnekét gyujtván az igazi fénynek: sugarán bevilágit Hodossy Imrének emlékezetes beszéde.

És a mint világit, a mint szórja a fényt, rajzik a sok eszme belöle és nyügözi lelkemet, van mégis egy mondása, egyetlen egy csak, mely nem bilincsel, nem hatol velömbe: az inkább kordiális, mint bélyegző mondás, hogy a felvidéki tót nép csak egy nyers anyag legyen.

Nem tehetek róla, lehet, hogy egy költői álom foszlánya, de nekem erős hitem, melyet tapasztalat pecsétel, hogy ennek a tót népnek van érzeménye, van gondolata és ez az érzemény, ez a gondolat szeretettel csókolja a magyar hazát.

E meggyőződésnek húrján pendült első parlamenti felszólalásom a nemzetiségi kérdésben. A fővárosi sajtó egy része megpirongatott érte, hogy leplezem az állapotot. Hiába, ma is ott állok.

Sajátszerű játéka a véletlennek, a mi rákövetkezőleg történt velem. Beszédem elmondása után a nyitra-zsámbokréti választáshoz siettem. Itt a szabadelvű párt és a néppárt viaskodott egymással. A szabadelvű párti jelölt tudott tótul, a néppárti nem. Korteskedés közben az egyik faluban azért is ajánlottam a szabadelvű jelöltet, mert beszél a nép nyelvén. Ekkor azok az egyszerű parasztok hirtelen, eszmétől vagy ösztöntől kapatva, nem tudom — de spontán őszinteséggel azt válaszolták, hogy ép azért választják a néppárti jelöltet, mert nem tud tótul, *hadd lássa mindenki, hogy ők nem pánszlávok*. Ez lefegyverezett.

Annak a népnek lelkéből, mely igy nyilatkozik, nem sarjadzik a nemzetiségi különzés eszméje. Ez világos.

A nép. Kiből áll ez a felvidéki nép. Ugyebár az értelmiségből és a köznyelven úgy szőlitott népből. Tulajdonképpen e kettőből sem: mert hiszen az értelmiség csak magasabb szellemi potencziája a népnek.

Az intelligencziáról maguk a tót túlzók elismerik, hogy magyar. Hát a nép? Ez más lenne lelkének világában? szivének dobbanásában?

Nézzük.

Fegyvert fogott a magyar ellen? Nem.

Nemzeti létünk harczaiban küzdött magyar lobogó alatt? Igen.

Busult-e, mikor nyomott, örült-e mikor hullott az idegen járom, melyet utoljára épp a tót tulzók segitettek nyakunkba? Igen.

Ha balsors idegenbe kényszeriti, bármily messze legyen, gondol-e szülőföldjére, vágyik vissza magyar hazájába? Igen.

Ha fohászkodik, imádja-e a boldogságos szüzet, a magyarok nagyasszonyának, szent Istvánt a magyarok királyának? Igen.

Örül, ha gyermeke magyarul beszél? Igen.

Miben *más* tehát? Talán abban, hogy tót nyelven beszél? Hiszen a Felvidék értelmiségének legnagyobb része szintén tótul beszél.

És most forditsuk vissza rájuk a kérdéseket.

Résztvett-e nagyobb számban Hurban szláv vállalkozásában? Nem.

Politikai megnyilatkozásaiban igazat adott a tót tulzóknak, azt a néhány kivételt leszámitva? Nem.

Zarándokol a Dómba? Nem.

Siratja a tót gimnáziumokat? Nem.

Panaszkodik a hatóságok és biróságok magyar végzései miatt? Igen. Talán azért, mert gyülöli a magyart? Nem, hanem azért, mert nem érti. Ezen tehát úgy kell segiteni, hogy leszállitjuk a magyar nyelvnek állami piadestaljáról? Hát nem egyszerűbb, ha a népet a magyarra is tanitjuk? Ha a Felvidék népe megtanulhat minden nyelvet, az angolt, németet, francziát, oroszt, a hol él, csak éppen egyet nem, a magyart? micsoda balga felfogás ez?

Az értelmiséggel nem boldogulván, arra könnyedén rámondják, hogy renegát. Miért renegát? Talán ez az értelmiség a multban más volt, mint mostan? Az elődök mások voltak, mint az utódok?

Lássuk csak.

Az 1830-ik évben, elég messzire nyulok vissza, Trencsén vármegye karai és rendei népes gyülésbe jöttek össze. A sok száz ember közül, sokat mondok, ha tiz volt olyan, a ki magyar nyelven úgy a hogy beszélt, csak latinul és tótul és mégis ez a népes gyülekezet egyhangulag elhatározta, hogy feliratot intéz az országgyüléshez, melyben a magyar nyelvet követeli az ország nyelvének. Hát kérdem, mi vagyunk a renegátok, a kik az elődök hagyományait fenntartjuk és folytatjuk, vagy ők a renegátok, a kik e hagyományoktól eltántorodtak és bünös visszavonásba esnek?

Az értelmiség olyan mint a fának koronája. A tölgy koronája nem lehet más, mint a tölgyé, a bükknek, mint a bükké, és ha a Felvidék értelmisége magyar, úgy ezen erejét és kedvét csak a nép ereiből szivhatja, melyekben ezeréves békés indulatnak, hazafias hűségnek piros vére lüktet.

A Felvidék népének hazafias érzése egy tiszta forrás. Lehet, hogy néhol megzavarták a vizét, de nekem erős a hitem, hogy a felszinre tört salak csak a tisztulásnak munkája. A forrás vizét meg lehet zavarni, de nem magát a forrást, mely mindig csak tiszta vizet lövel méhéből. Épúgy a tót népet lehet megriasztani, megfélemliteni, megtévelyiteni, de csak egy időre, mert lelke méhén tiszta érzés honol.

De azért őrizzük a forrás vizét is és távolitsuk el tőle a feketitőket, vagy ha már emberi irgalom tilt ettől, sokszor legalább azt a tintát, melylyel homályositani próbálják.

Igenis.

Haydin Imre.

Delirium. A „Nár. Nov.“ vezérczikkiróí mintha valami deliriumos járványba estek volna, „Nem illik hogy létezzetek“ czim alatt végigfutja egyik czikkiró majdnem az egész ókort, megirja a keresztények üldöztetését, a martyrok történetét s áttért a sötét középkorra is, hogy a tótok üldöztetését és szenvedéseit illően illusztrálhassa. Igen, van valami logika ebben a tót deliriumban, a bolondok logikája! Megnyilatkozik ez a logika a „Nár. Nov.“ egy másik czikkében is („Megolománia = nagyzási hóbort), a melyben a Hoitsy Pál legujabb könyvéről, a „*Magyarország*“-ról lévén szó, gunyosan persifflalja a czikkiró a magyarok nagyravágyását s kimutatva Hoitsynak tót származását, jellemző tünetnek mondja, hogy oly emberek lázitanak most is a tótok ellen, a kiknek egy csepp vérük sem magyar, mint a hogy a mult század negyvenes éveiben is Kossuth és Petőfi *renegátok* (sic!) fanatizálták a magyarokat. — Ha valaki a nagyzási hóbort mániájában szenved, igy a pánszláv agitátorok azok, akik egy szerintük is teljesen kezdetleges miveltségű, kevés számu néptörzs nevében ostromolják az egeket (et nascitur ridiculus mus) s oly nemzet ellen izgatnak, melynek fényes történeti multja, biztató jelene és — Isten segitségével — jövője is van. Vajjon a Hoitsy által megjövendölt jövő-e? Ha a tót túlzók politikai méregkeverés, dühöngés helyett a történelem okos olvasásával foglalkoznának, úgy tudnának valamit Nagy Lajos magyar királyunk koráról, amikor a magyar nemzet hatalmát valamivel külömb legények bámulták és respektálták, min ezek a mi tót atyafiaink, akiknek ugyan nagy a pipájuk, de vajmi kevés a vágott dohányuk.

—

Önbeismerések. A „Lud. Nov.“ közelebbi számának egyikében dr. . . . . a az olvasásról czikezvén, panaszkodik, hogy a tót nép nem olvas, s vannak községek a hol a naptáron és imádságos könyvön kivül nem találni valamire való könyvet, folyóiratot. A tót lapok kicsinyek, gyengék s 1—2 év alatt alig kerül ki valami figyelemre méltó mű a sajtó alól, amely szintén nem kél el; a közel 3 millió tót közül alig 2000 ki helyesen tud irni tótul. Czikkező hihetetlennek, kétségbeejtőnek mondja ezeket az állapotokat. Ha mi olyan dühös sovinisták volnánk, mint a minőnek hiresztelnek, a tót nép szellemi életének ezen pangásán csak örülni tudnánk, mert hisz igy könyebb a magyarositás. De egy cseppet sem örülünk neki, söt mélyen elszomorit, mert hisz a magyar nemzet egy nagy integráló részének a szellemi pangása ez. S vajjon ki ennek az oka? Hát azok az emberek, akik magukat a tót nép vezéreinek mondják, maguk a tót irók! Félszázad óta egyebet sem csinálnak ezek az emberek, mint hogy veszedelmes politikai tanokkal utópikus álmokkal tartják a tót népet, amely azoktól már megcsömörlött. S ez áldatlan ténykedésük mellett, hol a csehhel, hol az oroszszal kacsintgatnak a tót irók, magát a tót nyelvet pedig a melynek fejlesztése, tisztántartása az ő feladatukat képezné, hova tovább elhanyagolják, csehesitik, oroszositják. Tessék bárkinek is a tót nép fiai közül, aki cseh ül vagy oroszul nem tud s egyébkint sem jártas a modern tót irodalomban, pl. a „Nár. Nov.“ egyes vezérczikkeit olvasni, vajjon megérti-e? Hát aztán, hogy várható el a néptől, hogy hirlapokat, könyveket vegyen és olvasson, amiket meg nem ért, amelyeknek tartalma érzelmi világát nem érinti, a mik teljesen idegenek reá nézve? Kevesebb és józanabb politika és több népismeret és népszeretet, — s a tót nép olvasni fog, a tót irodalom, amelynek oly biztató kezdetei vannak, fel fog lendülni. — S ez lévén a mi meggyőződésünk, most is kijelentjük, hogy nagy szükség van egy jól és hazafias szellemben szerkesztett tót lapra, amelyet ha a tótok nem csinálnak meg, a magyaroknak mielőbb meg kell csinálniok.

—

A magyarositás az igazság világitásában.

— Megjegyzések Mudron Pál ily czimü czikksorozatára. —

I.

De strigis, quae non sunt . . . . . mondta egykor Könyves Kálmán királyunk a boszorkányokról, a kik nincsenek, s ezt mondjuk mi oda Mudron Pálnak a magyarositásról, a mely szintén nincsen, legalább abban az értelemben nincs, ahogy, azt Mudron a „N. N.“-ben kimutatni igyekszik, t. i. hogy a magyar fajnak igyekezete arra irányul, hogy az u. n. nemzetiségeket nyelvütktől, ősi szokásaiktól megfosztva erőszakkal magyarrá tegye. *Ilyen* magyarositás nem volt és nincs! De igenis megvan a magyar kormányban, a magyar fajban az az igyekezet, az a vágy, hogy az u. n. nemzetiségeket a magyar nyelv révén közelébb hozza a magyar fajhoz; hogy a magyar nyelv kapcsot képezzen az egységes magyar nemzethez tartozó különböző nyelvü népfajok között. S ezt az igyekezetet, ezt a magyarositást sem történeti és politikai, sem nép és természetjogi szempontból elitélni nem lehet, mert egységre, tömörülésre, erőre minden nemzet törekszik, a mely élni akar.

Lássuk azonban most már a Mudron Pál okoskodásait és érveit, amelyek, igaz, szót sem érdemelnének, mint ilyenek, mivel hamis föltevésből — az erőszakos magyarositás vádjából — indulván ki, csakis hamis következtetésekre juthat; de foglalkozunk a Mudron czikkeivel azért, hogy ezuttal is kellő világitásba helyezzük azt a tót nemzetiségi politikát, amelynek zászlóvédői ma is nagy vakmerően jó hazafiaknak mondják magukat, noha féllábukkal állandóan a honárulással határos mesgyén bandukolnak.

Mudron történeti és politikai szempontból foglalkozik a kérdéssel, Szent Istvánon kezdi, a ki Imre herczeghez irt intéseiben azt tanácsolja fiának, hogy tisztelje a mások nyelvét és szokásait is, mivel az egy nyelvü és szokásu ország gyenge és törékeny. S ezeket az intéseket latin, és nem magyar nyelven irta Szt. István király, holott bizonyára tudott magyarul is. De hát ő azt akarta, hogy intelligensebb alattvalói, külföldi vendégei is megértsék a fiához intézett szózatát, s a nemzetiségek egyenjoguságára való tekintettel rendelte el a latin nyelvnek tanulását és hivatalos használatát is. S igy volt ez egészen 1830-ig. Igy Mudron. — A ki valaha hirét hallotta az oknyomozó történelemnek és Szt. István királyunk korában hazánkban fejlődött politikai visszonyoknak, az csak mosolyoghat Mudronnak e naiv történeti fejtegetésein. Igy lehet Londonban, népiskolában *mesélni*, ám de dokumentálásnak ez nagyon gyenge beszéd. Vagy ki irja ma alá azt a tantételt, hogy „az egynyelvü és egyszokásu ország gyenge és törékeny? Hisz éppen az ellenkezőről tanuskodik maga a történelem és a közvetlen tapasztalat is, valamint a józan ész sem mondhat mást, mint azt, hogy a soknyelvüség csakis ártalmára lehet a nemzetegységnek pedig hát ebben a nemzetegységben rejlik első sorban minden országnak és nemzetnek az ereje és nem a kaleodoskopikus összetételben. Itt van pl. az osztrák birodalom, — vajjon ki mondhatná, hogy ezen államot népei sok nyelvüsége erőssé, hatalmassá teszi? És ha Szent István királyunk végig nézhette volna a magyar szabadságharczot küzdelmeivel, és láthatta volna, hogy oláh, rácz, tót, nem az ö magyar testvérével, és nem is a haza szabadságáért, hanem a magyar nemzet ellenségeivel s a haza ellen harczol, — minden bizonnyal megbánta volna, hogy valaha valamelyik külföldi származásu főpapjának megengedte, hogy a saját nevében olyan tarthatatlan és lehetetlen államtudományi tételt állitson föl. mint a soknyelvü országok erejéről és hatalmáról szóló állitás.

Sokat irhatnánk még erről, valamint arról a 932 évről is, amelyen Mudron egyszerüen átsiklik, mintha e hosszú időben semmi, éppen semmi sem történt volna ezen a téren. Mintha nem éltek volna nemzeti királyaink mintha Rákóczyak, Bocskayak sem lettek volna soha! Igaza van azonban abban Mudronnak, hogy e hosszú majdnem egy ezerévre terjedő idö alatt Magyarország népei egyenjoguak voltak, ami első sorban amellett bizonyit, hogy az államalkotó magyar faj nemcsak okos és körültekintö, hanem *nagylelkü* is volt a más nyelvü testvérei iránt, mi viszont arra kötelezte volna ezeket a testvéreket, hogy mikor az idők változtával egy holt nyelv helyett élö nyelvet kellett az ország hivatalos nyelvévé tenni, az államalkotó magyar faj nyelvét ellenkezés nélkül, a dolog természete szerint fogadták el hivatalos nyelvvül, nemcsak azért, mivel a magyar faj számszerint a többi itt lakó népfajokat jelentékenyen fölülmulta, hanem már az ezeréves testvéri béke és egyetértés fenntartása érdekében is, amely nekik is éppugy érdekük volt, mint a magyar fajhoz tartozóknak.

De vajjon igy tettek-e?

Fényes győzelem.

A turóczi magyarság lelkes összetartásának, a bölcs és tapintatos, de mégis erélyes vezetésnek meg lett az eredménye.

Turóczvármegye, mely sajnos a pánszláv mozgalmaknak főfészke, ahol a nemzetiségi féktelenkedések napirenden vannak, már a képviselőválasztások alkalmával megmutatta, hogy erélyes fellépéssel és hazafias buzgalommal párosult munkásággal a magyarság győzelme még itt is biztositható. Tudvalevő, hogy itt mindkét tót tulzó nemzetiségi jelölt elbukott és a szabadelvüpárt jelöltjei győztek.

Az 1891. évi november havában megtartott megyebizottsági tag választásnál azonban hogy-hogy nem nehány nemzetiségi jelölt is bekerült a megyeházára. Örömük azonban nemsoká tartott, mert a választási eljárás felülbirálására hivatott hatóságok több választásnál oly foku szabálytalanságot állapitottak meg, hogy azok alapján a közigazgatási biróság több választást megsemmisitett és uj választást rendelt el.

Az ily módon, valamint két esetben elhalálozás folytán megüresedett bizottsági tagsági helyeket töltötték be a mult napokban választás utján.

És ezeknek a választásoknak eredménye ujabb bizonyság arra nézve, hogy a felvidéki tót nép ragaszkodással viseltetik a magyar államesme és annak vezetői iránt és eltévelyedéséröl csak akkor lehet szó, a mikor tanácstalanul ki van szolgáltatva a tót agitátoroknak, a kik eszközül használják fel öket akna munkájukban.

Ez alkalommmal 11 megyebizottsági tag helyének betöltéséröl volt szó.

Znióvaralján Csapkó és Klingovszky választásának megsemmisitése és Akantisz Rezső elhalálozása folytán három hely volt betöltendö. Jelölve voltak *Bresztyenszky* Gyula vriczkói plébános, *Éder* Ferencz járásbiró és *Bertsch* Ottó gazdasági szaktanár, a kik mind meg is választattak. A győzelmet a hazafias német község Vriczkó lakóinak köszönhetjük, akik most mind egy emberig velünk tartottak. Hozájuk csatlakozott a znióvaraljai magyarság és ezzel a tótok kudarcza annyira nyilvánvaló lett, hogy jelöltet sem is állitottak. Nagy dicséret illeti a vriczkói polgárságot, a kik Kiepsel Pál vezetése alatt vonultak föl. A mi jelöltjeink 112 szavazatot nyertek.

Priböczon Thomka Imre elhalálozása folytán *Thomka* Ferencz folkusfalvi biró választatott meg 35 szótöbbséggel. Itt a győzelmet a priböczi hazafias elemeken felül a folkusfalviak mintaszerü hazafias együttartásának köszönhetni, a kik számszerint 40-en, mind a hazafias párt mellett szavaztak le.

Turánban Hrdlicska Lajos és Hrukó Ferencz választását a közig. biróság megsemmisitvén, *Jellinek* Bertalan szucsányi körjegyző és *Rántó Fekecs* József turáni birtokos közs. biró voltak a hazafias párt jelöltjei, akik nagy többséggel verték le a tótok jelöltjeit.

Priekopán Ruttkay Jurieske választását szintén a közigazgatási biróság semmisitette meg. A hazafias párt jelöltje itt Saager Ferencz vasuti felügyelő volt, a ki 26 szótöbbséggel győzött.

Turócz-Szt.-Mártonban a magyar párt nem állitott jelöltet, *Kostyánban* pedig a választásnál oly szabálytalanságok fordultak elő, a melyek miatt a választás már most semmisnek mondható.

Szucsányban Hodzo János és Pivkó András megsemmisitett választása folytán *Dr. Haar Simon* és *Lencsó András* pártunk beliek választattak meg.

Ily módon a tót nemzetiségi párttól 7 helyet hóditottunk el; két helyen eddig is pártunkbeliek voltak megyebizottsági tagok. Ezen fényes győzelem nemcsak Turóczvármegyében és a Felvidéken, de az egész országban élénk örömmel fog találkozni.

Nekünk pedig gazdag tanulságot szolgáltat arra nézve, hogy a népnek felvilágositása, a tót tulzók üzelmeinek leleplezése és megismertetése, ha nem is egyszerre, de bizonyára mielöbb azt fogja eredményezni, hogy a tót agitátorok minden erölködésük mellett sem lesznek képesek többé eredményt elérni; kénytelenek lesznek csüfos kudarczczal visszavonulni és belátni, hogy álarczuk le van rántva, a nép megvetéssel fordul el tőlük, mert meggyözödött már bőségesen, hogy nem javára, de kárára dolgoznak.

A hazafias párt pedig büszke lehet az elért fényes eredményre, mely nagyban fokozhatja önérzetét és azt a tudatot, hogy lelkesedéssel, kitartással elveit győzelmre juttathatja.

Nagy érdeme van az elért eredményben *ifj. Justh György* főispánnak a ki erös kezekkel irányitja a hazafias törekvéseket.

Orvendjünk, de legyünk készen a további hazafias munkára.

Megyei élet.

(Turóczvármegye közigazgatási bizottságának ülése.)

Turóczvármegye közigazgatási bizottsága f. évi január hó 12-én tartotta meg rendes havi ülését.

Jelen voltak ifj. *Justh* György főispán elnöklete alatt *Grummich* Géza kir. tanácsos-pénzügyigazgató, *Keviczky* István árvaszéki elnök, *Berecz* Gyula kir. tanfelügyelő, *Dr. Skultéty* István kir. ügyész, *Borbély* Kálmán főmérnök, *Dr. Beniczky* Ákos főjegyző, *Dr. Haas* Jakab főorvos, *Dr. Lax* Adolf tiszti főügyész, *Keviczky* Imre közgazdasági előadó; továbbá *Justh* Ferencz, *Dávid* Ferencz, *Klimó* Vilmos, *Rosza* János, *Cserey* Emil bizottsági tagok.

Jegyző: *Csepcsányi* Sándor tb. főjegyző.

Az alispán távollétében a közigazgatási ügydarabokat dr. Beniczky Ákos főjegyző referálta.

Ifj. Justh György az ülést megnyitván első sorban a különféle bizottságok megválasztását rendelte el.

I. A fegyelmi választmányba megválasztattak rendes tagokká: Berecz Gyula, Borbély Kálmán és Klimó Vilmos. Póttagok: Dávid Ferencz Grummich Géza.

II. A vármegyei pótadókivetési bizottságba: Beniczky Kálmán, Cserei Emil, Klimó Vilmos és Justh Ferencz.

III. Az útadó kivetési felül birálati bizottságba Borbély Kálmán, Cserei Emil, Dávid Ferencz és Keviczky István.

IV. A közig. erdészeti bizottságba: Elnökül: Justh Ferencz. Tagokul: Cserei Emil és Keviczky Imre.

V. Az erdei kináságok II. f. elbirálási bizottságba: Rendtagokul: Cserei Emil, Klimó Vilmos, Dávid Ferencz és Rossza János. Póttagokul: Kontsek György, idösb. Bulyovszky Simon, Justh Ferencz és Rakovszky Iván.

VI. Az árvaügyi felebbezési bizottságba a főispán által kineveztettek rendes tagokul: Dávid Ferencz, és Rossza János. Póttagként: Rakovszky Iván. Megválasztattak: Cserei Emil és Klimó Vilmos. Póttagul idösb. Bulyovszky Simon.

VII. A börtönvizsgáló bizottságba. Beniczky Kálmán alispán elnöklete alatt. Berecz Gyula, Dávid Ferencz, Klimo Vilmos és Keviczky Imre.

VIII. A nyugdijazó bizottságba: Cserei Emil és Klimó Vilmos.

IX. A törvényhatósági egészségügyi bizottságba: Borbély Kálmán és Schönaich Győző.

X. A törvényhatóság mellett működő ipartanácsba: Schwarcz Kálmán és Simkó Gusztáv. Póttagokul: Bindfeld Armin és Bulyovszky Samu.

XI. A munkaadói ügyek II. foku elbirálási bizottságába: Rendes tagokul: Cserei Emil, Dávid Ferencz. Justh Ferencz és Klimo Vilmos. Póttagokul: id. Bulyovszky Simon, Kontsek György, Rakovszky Iván és Rossza János.

Trencsánszky Lajos ruttkai lakos részére az épitési engedély megadatott.

Horváth Lajos felső-stubnyai tanitó ellen felmerült ujabbi panasz folytán a mosócz-zniói járási főszolgabiró közbejöttével a kir. tanfelügyelő jelenlétében ujabb elővizsgálat rendeltetett el.

Italmérési illeték elleni felszólalások bizottságának elnökéül *Cserei* Emil, alelnökéül dr. *Lax* Adolf választattak meg.

A bányakerületi evang. püspök panaszt emelt *Ujhelyi* főszolgabiró ellen, a melyben a bizottság annak idején intézkedett és határozatát Pestmegye főispánja utján kézbesittette. A püspök ujabb panaszokkal fordult a miniszterelnöklhöz, a mely panaszában a közig. bizottság ellen is kvalifikálhatlan kifejezéseket használt. A bizottság a panasz hangját elitélve, annak bántó kitételeit visszautasitja és ezek miatt a miniszterelnökségtöl orvoslást kér. A püspök tekintélyét leginkább abban látta megsértve, hogy a bizottság határozata, részére a pilisi községi jegyző utján kézbesittetett, a mi pedig szabályos administrativ eljárás, különben is a kézbesitésnek ezt a módját a pestmegyei főispán rendelte el.

Revallo György szucsányi lakos egy évre szóló utlevelet kért; a körjegyző hat évre hadmentességi adót fizettetett meg vele, Revallo kérelmére tekintve, hogy nem kivándorlásról, hanem csak egy évi távozásról van szó, részére a befizetett hat évi adóból, öt évi vissza fog adatni.

Az állatorvos jelentése szerint, a marhaállomány ismét szaporodott, az állat egészségügy normális.

Vriczkói anyakönyves helyettesül leendő kinevezésre *Rób* Péter állami iskolai tanitó hozatott javaslatba.

A Petykó-féle örökségre vonatkozólag megejtett ujabb vizsgálat szerint, az árvaszék általában semmi mulasztást sem követett el, és igy semmi része sincs abban, hogy ezen örökség, különösen annak oroszországban volt része, a kiskorunk kezeihez nem kerülhetett. A vizsgálat során bebizonyosodott, hogy a kérdéses vagyon a hitelezők kielégitésére fordittatott és részben az elhunyt özvegyenek kiadatott és igy összesen mintegy 800 rubelről lehet szó, a mely ügyben a pör oroszországban folyamatban van.

Keviczky István, árvaszéki elnök jelentése szerint az árvaszéki ügyek teljesen rendben vannak, a mi tudomásul vétetett.

Dr. *Haas* Jakab főorvos jelentése szerint a mult havi egészségi állapot sokkal kedvezőbb volt az előző hónapokéinál, mert az általános betegedés nem volt oly tömeges mint november hóban.

Különösen észleltettek a tüdő hurutos bántalmai, valamint az izülleti és az izomcsüz.

A halálozási arány is kedvező volt. A nevenyfertőző kórok közül előfordultak:

1. *Vörheny*: Ruttkán 2, gyógyult 2, Mosóczon 1, gyógyult.

2. *Roncsoló toroklob*: Priékopán 2, gyógyult 1, meghalt 1. Konszkón 3, gyógyult 1, meghalt 2, Mosóczon 2, gyógyult 1, meghalt 1.

3. *Hökhurut*: Szklenón 4, gyógyult 3, meghalt 1.

Mindenütt a kellő óvó- és gyógyintézkedések megtétettek. A szucsányi orvosi kör községeiből nevezetesen Szucsány és Turánból több leány jár Rózsahegyre a fonógyárba munkába, ezek közül 5 ott trachomát kapott, a kik otthon gyógykezeltetnek. A rózsahegyi szolgabirósági hivatal pedig megkerestetett, hogy a trachoma betegeket ne bocsássa haza addig, mig a ragályozási képesség tart.

Az alsó-turcseki áll. elemi iskolában 11 trachomás gyermek találtatott, miután a körorvos beteg s félévi szabadságot kapott, meghagyatott a mosócz-zniói járási főszolgabirónak, hogy ezen trachomás tanulók gyógyitásáról gondoskodjék.

Megvizsgáltattak a mult hónapban a szikviz gyárak és a székgyár, az észlelt hiányok elháritása iránt intézkedés történt.

Záturcson egy 22 éves férfit gázolt el a vonat.

Erőszakos halállal mult ki egy 50 éves lipóczi lakos, a kit tavágás közben egy fatörzs ütött agyon.

Vriczkón, egy 60 éves férfi a cstrje padlásáról leesett s szörnyet halt.

A hatósági hullaszemle mindezen esetekben megtartatott.

A körorvosok köreiket hivatalosan meglátogatták s minden községben a mult év negyed folyamán hivatalosan 2—3-szor megjelentek.

Kiállittatott 24 orvosi bizonyitvány s 15 orvosi látlelet könnyü testi sértésekről.

Grummich Géza kir. tanácsos, pénzügyigazgató jelentése szerint az állami egyenes adók befizetésében a mult évihez képest 1541 koronával kedvezőbb az eredmény.

Berecz Gyula kir. tanfelügyelő jelentése szerint deczember hónapban a rendes hivataloskodás mellett a községi iskolai alapvagyonok rendezésével volt elfoglalva, mely ügygyel még huzamosb ideig lesz dolog, mert sok helyütt az alapvagyonokat a felekezeti iskolai tanitók élvezik — sőt olyan esetek is vannak, a hol az iskola alap jövedelme a tanitói jövedelmi jegyzőkönyvben szerepel. Ezen kérdéseknek rendezése csak fokozatosan lesz megvalósitható.

Megtétettek az elömunkálatok az óvó- és tankötelesek összeirása tárgyában.

Meglátogatta a raksa-nedozori, divéki ág. ev. és szent-mária, továbbá a helybeli meg a ruttkai áll. elemi iskolákat. Szent-Györgyön részt vett a községi telekkönyvi átalakitásnál, hol a községi iskolai alap vagyon érdekét képviselte. A bellai községi iskolához pedig helyettes tanitói minőségben *Stiegler* János okleveles tanitót alkalmazta, aki állomását el is foglalta.

Borbély Kálmán főmérnök mutatta be ezután a vármegyei közutakra szükséges kavics szállitásra beérkezett ajánlatokat a melyek jóval kedvezőbbek, mint az eddig megejtett árlejtések eredménye.

A nagy utánjárással elért szép eredmény nemcsak a főmérnök hivatalos buzgalmát dicséri, de a vármegyei közutainak jókarban tartásához is tetemesen hozzájárul, minthogy kevesebb összegért jóval többet lehet végrehajtani mint eddig. A főmérnök javaslatára Károlyi és társa budapesti vállalkozók nyerték el a vállalatot, akik az előirt mennyiségü kavicsot majdnem feleváros fogják szállitani.

Végül ifj *Justh* György főispánnak a általános helyeslésssel fogadott felszólalására, a bizottság átiratot az államvasutak igazgatóságához, hogy a vasuti menetrendet a közönség igényeihez alkalmazza.

HIREINK.

— **A F. M. K. E. báljára** az elömunkálatok nagyban folynak és ebből itélve annak sikere már is biztositottnak tekinthető. Vármegyénk intelligentiája már kivétel nélkül megigérte megjelenését és igy számszerint és többen leszünk az idén mint az elmult évben. A meghivók a napokban szétküldetnek. A ki tévedésből nem kapott volna és arra igényt tart, forduljon a rendezőbizottsághoz, a mely készséggel szolgál még más felvilágositással is.

— **Személyi hir.** *Beniczky Kálmán* Turócvármegye alispánja Budapesten résztvett a Beniczky Lajos pestmegyei alispán 25 éves jubileumán.

— **A vármegye pénz nélkül.** Bizony megesett, a miről csak néhány év előtt még csak nem is álmodtunk volna. A vármegyétől elvették a kasszát, elvették a pénzt és ma már a vármegyék nyugodtan alhatnak ott továbbá semmiféle elkezelésről, sikkasztásról szó sem lehet. A vármegyei pénztárak átadása Turóczvármegyében a legnagyobb rendben történt meg. Az átvételt ezközlő állami közegek a legnagyobb elismeréssel adóztak a megyei kezelés pontossága iránt a mi lehetővé tette, hogy az átadás néhány nap alatt minden zökkenés nélkül megtörténhetett. Grummich Géza kir. tanácsos, pénzügyigazgató is teljes elismerése fejezte ki.

— **Gróf Esterházy Jánosról** a Nár. Nov. több számában megemlékezett persze azon a hangon a melylyel azokról szokott irni a kík reá nézve kellemetlenek. Már pedig Esterházy János gróf ugyancsak reá szolgált a Nár. Nov. neheztelésére, mert legutóbbi brosurájában sok olyant mondott el a tót tulzók üzelmeiről, a mik nagyban hozzájárultak ahhoz, hogy az országos közvéleményt a felvidéki pánszláv kérdés felé tereljék. Várta is ez az ujság, hogy a gróf válaszol förmedvényére. Ugy értesülünk azonban, hogy a gróf nagy elégtétellel vette tudomásul a N. N. kritikájában tartalmazott gorombaságokat, mert tudja, hogy csak az gorombáskodik, aki bizonyitani nem tud. Nem is felelhetett arra a kritikára, mert „smrdlava bomba" hangon irt czikkei azt meg nem érdemelték. Egy utóbbi czikkében a N. N. jónak látja egy harmadik helyről a grót ellen intézett rágalmazási pert a gróf brosurájával kapcsolatba hozni, pedig ez a per a brosurával éppen semmi összefüggésben sincs. A dolog ügy áll, hogy a nemes gróf védelmére kelt lakóhelye tót ajkú magyarjainak és nem tartózkodott tőle az ottani jegyzőnek palam et publice némely kellemetlen igazságot mondani. *Ezért pörölte a jegyzőt a grófot.* Nos mit mond ehhez a N. N.? Esterházy János gróf a tótok védője! Lám lám, az egyszer megjárta az az ujság, mert akkor akarta megmarni a grófot veszett dühében, a mikor éppen a tótok védelmeért került pörbe!

Pestis Turóczban. A szegény turóczi ember messze földre is elmegy kenyerét megkeresni. Igy jutott két duovói ember Odesszába is, a hol a mult összel pestis betegségek fordultak elő. Haza érkezve erős megfigyelés alá kerültek, minden holmijukat fertötelenitették és csak nem rég szabadultak föl a megfigyelés alól. Most már nyugodtan lehetnek. Nem hoztak magukkal pestis baczillust.

— **Mulatság Ruttkán.** A ruttkai katholikus kör, mely már is hasznos munkásságot fejt ki, ma vasárnap délután 6 órakor a vasuti étteremben táncmulatságot rendez. Erre a mulatságra külön meghivókat nem adtak ki. Szivesen látott vendég mindenki. A mulatság védnöke báró Révay Gyula orsz. képviselő.

— **Baleset.** A ruttkai főmühelyben Pringyes Károly asztalosnak a gyaluló gép elvágta a bal kezét. Beszélik, hogy majd minden munkásnak a keze, aki ezen gépnél dolgozik, megsérült már, mivel a védő készüléket nem használják.

Szinielőadás Znióváraljában. A znióváraljai képezdei ifjuság f. hó 24.-én délután fél hat órakor, a tanitóképezde zenetermében tánczczal egybekötött szinielőadást rendez. A házias jellegü mulatságra ez uton hivja meg a rendezőség az érdeklődőket. Külön meghivók nem adatnak ki. Belépő dij személyenkint 1 korona.

— **Amerikába** folyton terjed a kivándorlás. Amint tótprónai levelezőink irja, onnan január hó 11—13-án 28, Budis és Rudnóról pedig 32 személy indult a nagy tengeri utra. Feltűnő, hogy a kivándorlottnak nagyobb része serdülő leányka, kik már nem igen térnek vissza régi hazájukba, Briestya és Hadvigharót is megindultak néhányan Amerika felé, de csak Oderbergig jutottak el, mert útlevelük nem volt. Sőt közülök kettőt még le is tartóztattak, mert kitutódott róluk, hogy még hadkötelezettségüknek sem tettek eleget. Különben Tót-Próna vidékén nagy a panasz, mert a munkabiró emberek mind elmennek és a gazda közönség drága pénzen sem kap munkásokat.

— **Közgyülés.** A znióváraljai *Magyar olvasókör* a idei közgyülését f. hó 18.-án délután 5 órakor tartja meg saját helyiségében.

— **Uj sajtóper.** Ismételten megirtuk, hogy a „Nár. Nov." egyik-másik irójában már annyira bene van az izgatás, a lázitás mániája, hogy már maga se tehet róla, amikor *nem* izgat. Ime nemcsak a „N. N." czikkei, hanem azoknak következményei is igazat adnak nekünk. Hurban Szvetozár, a „N. N." segédszerkesztője „Neustávajme" „Nefáradjunk" czim alatt olyan „pro domo"-féle czikket irt, aminőket a szerkesztőségek az évnegyedek és az év végén a lap pártolása és támogatása érdekében irni szoktak. Persze ezt az alkalmat is izgatásra használta fel a czikk irója a kir. ügyész megkeresésére e hét folyamán hallgatták ki a helybeli kir. járásbiróságnál a „N. N." szerkesztőjét ebben az ügyben, a ki előadta, hogy az illető czikket (N. N. 1902 — 138. sz.) Hurban Szvetozár irta, de a kéziratot már nem tudja bemutatni, mivel nem szoktak a kéziratokat ily sokáig megőrizni. Jan. 13-án magát Hurbant is kihallgata dr. Trombauer albiró s természetesen a czikkiró most is csak azt modta, hogy nem volt szándéka izgatni, hogy a közleményben nincsen is izgatás. A „N. N." egyik legujabb száma is foglalkozik a szerecsenmosással, de a szappant majd csak a sajtóbiróság adja meg hozzá. — A „Gyermekek elbutitása" — cz. czikkért febr. 23-án fog törvényt állni Hurbán Szvetozár.

— **Hófuvások.** A hét folyamán nagy hóviharok voltak Liptóban, ennek következtében egy személyvonat és öt tehervonat akadt meg Ksod. vasut liptói vonalán. Az akadályokat már elháritották.

Tánomulatságot rendez a helybeli kereskedő és iparos ifjuság jövő szombaton a „Dom"-ban, amelynek tiszta jövedelme az iparos tanulók munkái Zsolnán leendő kiállitásának költségére fordittatik. Belépő dij 2 és 5 korona. Kezdet fél 9 órakor. Tekintve a közhaszon czélt, remélhető, hogy a tánczmulatságok sokan fognak megjelenni.

— **A kereskedő ifjak mulatsága.** A farsang egy fényesen sikerült tánczmulatsággal vonult be városunkba. A „Turóci kereskedőifjak egyesülete" javára rendezett táncestély f. hó 10-én tartatott meg, melyen ügyszólván az egész vármegye kereskedői vettek részt. Remek látványt nyujtottak a megjelent szép lányok és asszonyok, mihez különösen a szucsányiak nagyban hozzájárultak. Az első négyest 74 pár táncolta. Ritkán van alkalmunk ilyen kedélyes társaságot együtt látni, minek legjobb jele, hogy csak reggeli 6 órakor oszlott széjjel a társaság. Az erkölcsi sikerrel párhuzamosan az anyagi eredmény is kielégitő, a mennyiben a csendesen, de hazafias szellemben működő egyletnek 100 koronát jövedelmezett. Felülfizettek: Graber Jenő 5 Kr. Löwinger Jenő 4 kr. Kellermann Anna Priekopa 4 kr. Borbély Kálmán 2 kr. Grossmann Armin 2 kr. Herz Ignácz 1 kr. Kuffler Zsigmond 2 kr. Láng Izidor 2 kr. Moskóczy F.-né 2 kr. Steiner Lajos 2 kr. Speitzer Albert 2 kr. Weider Béla Budaim 2 kr. Büchler Markus, Fischer Armin, Fischer Lajos, Gross Samu, Haas Ignác Priboc, Hoffmann Ede, Halmos Ig. Fenyőháza, Holländer Samu, Kohn Henrik, dr. Haaz Sucsány, Löwy Mór, Patsch Vilmos, Rosenthal Fülöp Kovarz, Spitzer Mór, Spitz Gusztáv Vrickó, Waldmann Árpád és Weisenstein Heinrik 1—1 kr.

Érdemhajhászat. Egy helybeli tót lap levelet irattott magának Budapestről, amelyben arról is van szó hogy Turóczmegye főispánja is abban a szerencsétlen hazafiasságban utazik reggeltől estig s minden alkalmat felhasznál, hogy érdemeket szerezzen e téren. Azt a tanácsot adja tehát a turóczi tótoknak, hogy jó lesz résen lenniök, — *mi is azt mondjuk.* Csakhogy mi a főispán fáradozásaiban nem látunk érdemhajhászatot, — aki ismeri, csak nevetni tud ily gyanusitáson, — de igenis látunk ebben egy szomoru és nehéz kötelességnek a teljesitését, mely bár ne nehezednék sem az ő, sem más felvidéki főispánnak a vállaira.

Szerkesztői üzenetek.

— **Dr. L. E.** Legközelebb sorát keritjük. Máskor is szivesen látjuk. — **Gr. J. Tót-Próna.** Már azt hittük valami baj van, hogy oly régen nem kaptunk tudositást. No de most már minden rendben van. — **V. Cy. Zólyom-Lipcse.** A szerkesztőség czimére küldött 8 korona előfizetési összeget átadtuk a kiadóhivatalnak.

Felelős szerkesztő: **Berecz Gyula.**

Főmunkatárs: **Bánfi János.**

Egész ház kerestetik évi bérletbe, ha csak lehet tágas és zöldségtermelésre alkalmas kerttel vagy más belsőséggel Turócz-Szent-Mártonban. A házban legalább 4—5 szép, magas szoba, jó pincze stb. legyen. Ajánlatok a bér kitételével „Házbérlet“ czimmel e lap kiadóhivatalába intézendők.

114,022 sz.
I/1—a 1902.

Faeladási hirdetmény.

A liptóujvári magy. kir. főerdőhivatal kerületéhez tartozó alább megnevezett magy. kir. erdőgondnokságokban 1903. évtől kezdődőleg bezárólag 1907. évig, tehát egymásután következő öt éven át termelhető fenyő- és esetleg szil-, juhar- és kőris- épületi és műszerfának, valamint lágy és kemény tüzifának tövön az erdőben, katasztери holdankénti egységárak mellett való értékesitése iránt a liptóujvári m. kir. főerdőhivatal erdörendezőségi irodájában 1903. évi január hó 22-én délelőtt 10 órakor irásbeli versenytárgyalás fog tartatni, s. p.:

1. I. csoport. A liptóujvári gőz- és vizifürész használatával a szvarini, feketevági és teplicskai magy. kir. erdőgondnokságokban a fennebbi 5 év alatt kihasználandó 960.7 kat. holdon termelhető mintegy 191800 m³ fenyő épületi- és műszerfára, továbbá mintegy 34800 m³ lágy és mintegy 5200 m³ kemény tüzifára.

Kiáltási ár kat. holdanként 1660 korona.
Bánatpénz 40000 korona.

2. II. csoport: A favásárló költségen Maluzsinán kincstári területen esetleg felépített fűrész használatával a maluzsinai magy. kir. erdőgondnokságokban a fennebbi 5 év alatt kihasználandó 266.1 kat. holdon termelhető mintegy 63200 m³ fenyő épületi- és műszerfára és mintegy 6500 m³ lágy tüzifára.

Kikiáltási ár kat. holdanként 2050 korona.
Bánatpénz 14000 korona.

3. III. csoport. A vichodani m. kir. erdőgondnokságban a fent megjelölt 5 év alatt kihasználandó 113.9 kat. holdon termelhető mintegy 25000 m³ fekvő épületi- és műszerfára és mintegy 3200 m³ lágy tüzifára.

Kikiáltási ár kat. holdanként 1650 korona.
Bánatpénz 6000 korona.

4. VII. csoport. A kincstár költségén Fenyőházán épitendő, villamo s hajtó-erőre berendezendő uj fűrész használhatával a fenyőházai magy. kir. erdőgondnokságban a fennebbi 5 év alatt kihasználandó 751.5 kat. holdon termelhető mintegy 69600 m³ fenyő épületi- és műszerfára, valamint mintegy 11200 m³ lágy és mintegy 45200 m³ kemény tüzifára.

Kikiáltási ár kat. holdanként 850 korona.
Bánatpénz 15000 korona.

Az eladásra kerülő összes vágások a helyszinén ki vannak tűzve, és az érdeklődők által bármikor megtekinthetők és becsülhetők is.

Bővebb felvilágositással a liptóujvári magy. kir. főerdőhivatal szolgál.

Az általános árverési- és az I. árverésker használt szerződési feltételek módositására vonatkozó pótpontok úgy a magy. kir. földmivelésügyi miniszterium erdészeti főosztályában (Budapest, V., Zoltánutcza 16), valamint a liptóujvári magy. kir. főerdőhivatalban megtekinthetők és 1903. évi január hó 2-ik napjától kezdve átvehetők.

Budapesten, 1902. évi december hóban.

Magy. kir. földmivelésügyi Miniszter.

!Köhögésben szenvedők próbálják meg a köhögést csillapító és jóizű

Kaiser-féle

mellczukorkát.

2740 jegyz. megh. bizonyitvány igazolja jó és biztos hatását **kőhögés, rekedtség, hurut** és **elnyálkásodásnál.** Helyette ajánlottat utasitson vissza. 1 csomag 20 és 40 fillér. Kapható **GRABER MIKSA és FIA** czégnél Turócz-Szt.-Márton.

Részletfizetésre

porczellán szervizek, lámpák, kérésre árlap ingyen

Ivánkovits Károly Szegeden.

A Richter-féle

LINIMENTUM CAPS. COMP.

Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált háziszer, a mely már több mint 33 év óta megbizható bedörzsölésül alkalmaztatik **köszvénynél, czúzná l és meghűléseknél.**

Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokban a „**Horgony**“ védjegygyel és a „**Richter**“ czégjegyzéssel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszertárban kapható.

Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél **Budapesten.**

Richter F. Ad. és társa,
císász. és kir. udvari szállitók.
Rudolstadt.

Vidéken kapható Gazdik János gyógyszertárában Körmöczbányán, Toperczer S. „Megváltó“ gyógyszertárában Turócz-Szt.-Mártonban és Schönaich Viktor gyógyszertárában Znióvárálián.

66/1903. W. sz.

Arverési hirdetményi kivonat

A turócz-szent-mártoni kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy néhai Révay Miklós hagyatéki ügyében a beszterczebányai kir. törvényszék terület köréhez tartozó turócz-szent-mártoni kir. járásbiróság területén Treboszto, Bisztricska és Tarnó községekben fekvő és pedig a trebesztói 1. sz. tkjvben. A † 1—6 és 8—14. ssz. a. felvett s egészben, a trebesztói 2. sz. tkjben. A † 1. és 4—11 ssz. a. felvett s egészben. a trebesztói 3. sz. tkjben. A † 1—4. és 6—13. ssz. a. felvett s egészben Révay Miklós nevére irt ingatlanokra, — továbbá a trebesztói 15. sz. tkjben. A † 1—2. ssz. a. felvett ingatlanoknak Révay Miklost illető állagára, — a trebesztói 30. sz. tkjben A I. 3—7. és 9—10. ssz. a. felvett ingatlanoknak B. 29. a. Révai Miklóst illető 14/16-od részére, — a trebesztói 37. sz. tkjben. A † 1. ssz. a. felvett ingatlannak Révay Miklóst illető állagára, a trebesztói 48. sz. tkjben. A † 5. ssz. a. felvett ingatlannak B. 45. alatt Révay Miklóst illető $^{3}/_{4}$-ed részére, — a trebesztói 53. sz. tkjben. A † 1. ssz. a. felvett s egészben Révay Miklós nevére irt ingatlanra. — a trebesztói 60. sz. tkben. A † 1. ssz. a. felvett ingatlannak Révay Miklóst illető állagára, — a trebesztói 63. sz. tkjben. A † 1. ssz. a. felvett ingatlannak Révay Miklóst illető állagára — a trebesztói 64. sz. tkjben. A † 1. ssz. a. felvett ingatlannak Révay Miklóst illető állagára, a trebesztói 65. sz. tkjben. A † 1. ssz. a. felvett ingatlannak Révay Miklóst illető állagára, — a trebesztói 71. sz. tjkben A. I. 1. ssz. a. felvett csapásnak B 9. a. Révay Miklóst illető határozatlan részére, — a trebesztói 72. sz. tkben. A I. 1—2. ssz a. felvett ingatlanoknak B. 7. a. Révay Miklóst illető felerészére, — a trebesztói 80. sz. tkjben A † 1. ssz. a. — a trebesztói 100. sz. tkjben. A † 1. ssz. a. és a trebesztói 116. sz. tkjben. A † 1—2. ssz. a. felvett s egészben Révay Miklós nevére irt ingatlanokra, a trebesztói 148. sz. tkjben. A I. 1. ssz. a. felvett ingatlannak B. 3. sz. a. Révay Miklóst illető felé részére, — a bisztricskai 1. sz. tkjben. A I. 14 és 15. ssz. a. felvett s egészben Révay Miklós nevére irt ingatlanokra, — a bisztricskai 106. sz. tkben. A I. 1. ssz. a. felvett ingatlannak B 13. a. Révay Miklóst illető $^{23}/_{24}$-ed részére, — a tarnói 143. sz. tkben. A † 1. ssz. a., a tarnói 150. sz. tkben. A † 1—3. ssz. a. és a tarnói 179. sz. tkben. A † 2. ssz. a. felvett s egészben Révay Miklós részére irt ingatlanokra, — a tarnói 218. sz. tkben. A † 2—3. ssz. a. felvett ingatlanoknak B. 14. a. Révay Miklóst illető $^{1}/_{4}$ részére, a tarnói 258. sz. tkben. A I. 1—2. ssz. a., a tarnói 260 sz. tkben. A I. 1. ssz. a., a tarnói 375. sz. tkben. A I. 1. ssz. a., a tarnói 414. sz. tkben. A † 4. és 7. ssz. a., a tarnói 421. sz. tkben. A † 1. ssz. a. és a tarnói 460. sz. tkben. A † 1. ssz. a. felvett s egészben Révay Miklós nevére irt ingatlanokra — és végre a tarnói 520. sz. tkben. A I. 1. ssz. a. felvett ingatlannak B 14. tétel alatt Révay Miklóst illető $^{5}/_{16}$. részére 280.000 korona kikiáltási árban a bejegyzett terheknek az árverés után is a birtokon való fenmaradása mellett az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok **1903. évi január hó 31-ik napján** d. e. 10 órakor Turócz-Szt.-Márton községben a telekkönyvi irodában megtartandó nyilvános árverésen el fognak adatni.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanság kikiáltási árának 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban a kiküldött telékkönyvvezető kezéhez letenni. Az árverési feltételek a kir. járásbiróság telekkönyvi irodájában a hivatalos órák alatt bármikor, valamint Treboszto, Bisztricska és Tarnó községek elöljáróságainál megtekinthetők.

Kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság.

Turócz-Szt.-Mártonban, 1903. évi január hó 12-én.

Kolosy, kir. albiró.

Egyedül valódi angol

BALZSAM Thierry A. gyógyszerésztől

Közegészségügyileg megvizsgálva és jóváhagyva

Az üvegek felszereése a kereskedelmi törvények védjegyoltalma alatt áll.

Ezen balzsam belsőleg és külsőleg használható. — 1. **A tüdőnek és mellnek összes betegségeinél elérhetetlen gyógyszernek bizonyult, megszünteti a katarrhust és köpetkiválást, a fájdalmas kőhögésnek elejét veszi, sőt még régibb betegségeket is gyógyit.** 2. Kitünő hatással van torokgyulladásnál, rekedtségnél és a torok összes betegségeinél. 3. Alaposan kiirtja a hidegelelést. 4. Meglepő gyorsan gyógyit gyomorgörcsöt, kólikát és szakgatásokat. 5. Jótékony hashajtó és vértisztitó, tisztitja a vesőket, megszünteti hypochondriát és melankóliát és elősmozditja az étvágyat és emésztést. 6. Kitünő hatása van fogfájásnál, lyukas fogaknál, szájpenész, továbbá minden fog- és szájbetegségeknél és megszünteti a felbőfögést, valamint a száj és gyomor rossz szagát. 7. Külsőleg csodás gyógyszer minden sebre, ugymint höpörsenés, sipoly, szemölcs, **égési seb, fagyott testrész,** rüh, kosz és kiütések, megszünteti továbbá a főfájást, zúgást, szakgatást, köszvényt, fülfájást stb. **Tessék mindig vigyázni a zöldapácza védjegyre, mint fent látható!** Hamisitásoktól legjobb övszer **egyenesen** a gyárból **eredeti kartonokban** bérmentve az osztrák-magyar monarchia minden postaállomására 12 kicsi, vagy 6 dupla üveget 4 koronáért hozatni. Bosznia és Herczegovinába 4 kor. 60 fillér Kevesebb nem küldetik. Sztküldés **csak az összeg előzetes utalványozása** vagy lefizetése mellett.

Miért szenved? mikor önnek biztos gyógyulásra a **legrégibb sebeknél** is kilátása van és majdnem mindig elkerülheti a fájdalmas operációt vagy amputalást, ha

Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi

centifolia-kenőcsét

használja, mely a sebek gyógyitásában rendkivül jó hatással van, a fájdalmak egyhitésében pedig elérhetetlen. Valódi centifolja-kenőcs használtatik, a gyermekágyasok mellbajainál, a tejelválasztás akadályainál, mellkeménydésénél, vörhenynél, mindenféle régi bajnál, nyilt sebeknél lábakon és csontokon, sebeknél sószesz. dagadt lábaknál, sőt csontszünál is; ütött, szurt, lött, vágott és roncsolt sebeknél; az idegentestek kiválasztásánál, mint üveg- és faszilánk, homok, dara, tövis stb.; mindenféle daganat, kinövés, karbunkulus, uj képződmények, valamint ráknál, körömméregnél, körömdaganatnál, holyagnál, menéstől kisebesedett lábaknál. **Egett sebek minden nemét,** fagyott testrészek, a betegek fekvéstől eredt sebeit, a nyakon támadt daganatot, vérdaganatot, fülbajt és a gyermekek sebesedését stb. stb. Sztküldés csak az összeg előzetes beküldése ellenében. 2 tégely csomagolással, postaköltséggel és szállitolevéllel együtt 3 korona 50 fillér. **Számtalan elismerő bizonyitvány eredetében megtekinthető.** Mindenkit óvok hamisitványok vételétől és kérem vigyázni, hogy minden tégelyen a czég: „**Orangyal-gyógyszertár Thierry (Adolf) Limited Pregrada**“ beégetve legyen.

E két gyógyerejében felülmulhatlan szer, sohasem romlik el, ellenben minél régibb lesz, annál értékesebb és hathatósabb, és sem a meleg, sem pedig a hideg nem árt nekik, így tehát az év bármely szakában küldhető. Majdnem mindég van hatásuk és segitenek, legalább az orvos megérkeztéig, természetesen nem szabad hamisitványokat vagy effféle sokzorosan ajánlt hasonló, de hatástalán szereket használni, melyekért csak lekfeljebb a pénzt dobjuk ki, hanem maradjunk csak e mellett a két régi elismert jó, olcsó, megbizható amellett teljesen ártatlan, világhirü szernél, melyeknek minden családnál találhatónak kellene lenni. A hol a fent ismertetett végjegyekkel valódian kapni nem lehet, tessék egyenesen rendelni és czimezni:

Thiery (Adolf) gyógyszerész Limited Orangyal-gyógyszertára. Pregrada Rohitsch Sauerbrunn mellett.

Közp. raktár Budapesten: Török J. gyógyszerész, Zágrábban: Mittebach J. és Bécsben: Brady C. gyógyszerésznél. Vidéken kapható: **Gazdik János gyógyszertárában Körmöczbányán.**

E. JEMM's
régbevált
mellczukorkái
diätikai szer
köhögés és rekedtség ellen
Megengedve 19. 4. 02. Z. 75066. sz. helytartó határozat által.
ára csomagonként **50 fillér.**
Raktár Turócz-Szent-Mártonban **Toperczer S. gyógyszerésznél.**

Mindenkinek ajánlható
a most 40. kiadást ért Dr. Müller orvosi tanácsos müve a
bántott ideg- és sexual-rendszerről
valamint annak alapos gyógyitásáról.
1 korona 20 fillér beküldése ellenében portomentesen küldi
Curt Röber, Braunsehweig.

SEIFERT JÓZSEF POZSONY, Halászkapu 4.

cs. és kir. udvari fegyver szállitó

Interurbahn telefon 252-ik sz.

Ajánlja dús raktárat

HENRI PIEPER EREDETI **DIANNA-FEGYVEREIBŐL** ugyszinte **Raitenel** kakasnélküli **fegyverekből.**

KRUPP FRIGYES-féle **különleges aczélcsövü fegyverekből**

eredeti gyári árakon.

Ezen fegyverek a jelenkor legmegbizhatóbb és legjobban lövő vadászfegyverei és kimeritő leirásai, valamint számos elökelő vadászatkedvelő és hivatásos vadász referenciájával, ugyszintén **árjegyzékkel** készséggel szolgálok.

Cs. és kir. állami áruda által osztrák magyar füstnélküli 1. számu vadászati és tarcsa löporral töltött töltények, továbbá szállitok **minden fajta kész vadásztöltényeket** mindenkor pontosan és frissen töltve, minden kaliberthöz legolcsóbb áron.

Vadászati, utazási és sport-különlegességek.

Saját lövölde. A pozsonyi II. Mezögazdasági országos kiállitás alkalmából vadászfegyvereim és vadászeszközeim dus választékban lesznek kiállitva, melyek eladók is, mit is a t. közönség beceses figyelmébe ajánlok.

Kadótulajdonos: **özv. Moskóczi Ferenczné.**

Nyom. a turóczszentmártoni magyar nyomdában. — Moskóczi F.-n é.